

IEA: Jarlibro. Nur por membroj. 1949, Dua Parto. La unuajn 27 paĝojn plenigas ĉefe la aldonoj kaj ŝanĝoj en la delegitaro, kaj raporto de la estraro. La paĝoj 28-59 enhavas **Maristan Terminaron** (parton I), kompilitan de komandanto Peter Clissold D.B.E.A.

Enhavo: Antaŭparolo: Navigacio; Astroj uzataj de la navigisto; Terminoj uzataj dum la veturado; Administrado kaj organizo de ŝipoj; Specoj de ŝipoj, barkoj, boatoj; k.s.: Ŝipkonstruo kaj boatkonstruo; Maŝinaro; Partoj, ekipaĵoj kaj ilaroj de ŝipoj; Veloj kaj rigilaro. Ok paĝoj da ilustraĵoj helpas la klarigon. — Ĉar la marista terminaro de Rollet de l' Isle ne estas plu havebla, la apero de ĉi tiu nova vortareto estas salutinda. — En „*The British Esperantist*“ (37 No. 543/544, jul./aŭg. 1950 p. 161) troviĝas anglaj tradukoj por 23 el la terminoj de ĉi tiu vortaro.

La dua parto de la ĉi-jara jarlibro provizos nin per la 2a parto de la Marista Terminaro. Finas la recenzatan volumeton 8-paĝa librolisto de „*The Esperanto Publishing Co. Ltd.*“

— 1950 Unua Parto. 248 paĝoj kun la kutima utila enhavo.

$$\{629.13 + 656.7\} : 001.4 = 089.2 = 397$$

Aeronaŭtika Terminaro sveda-esperanta. Eldonaĵo de la Teknika sekcio de Sveda Esperanto-Federacio, Tegelbacken, Stockholm. Aperis en novembro 1948. Prezo 1 rpk. Kvar grandformataj paĝoj, kun ilustraĵoj. La listo estas plejparte traduko de la aeronaŭtika terminaro de E. D. Durrant eldonita de IEL en 1941.

En la „antaŭparolo“ s-ro S. Alexandersson diras: La listo povas servi kiel bazo por plua diskuto pri eventualaj ŝanĝoj kaj aldonoj, kaj ni danke akceptas kritikon.

Mi ne estas fakulo, sed mi havas la impreson, ke la neologismoj estas pli abundaj ol necesus. Mi faros nur kelkajn rimarkojn ĉi tie:

La termino „*aviado aerostata*“ ŝajnas al mi malĝusta. Oni uzu la vorton „*aviado*“ (kiu ja estas derivita de la latina vorto por „birdo“) nur por aeroplanoj kun kaj sen motoro; kiel ĝenerala termino povas servi ekzemple „*aerveturado*“.

„*Ŝipo aviadila*“ ne sufiĉe klare esprimas la ideon „aviadilporta ŝipo“ aŭ „aviadilportulo“ aŭ „havenŝipo por aviadiloj“. Apud „*paraŝuto*“ kial ne „*falsirmilo*“; kial ne „*flughaveno*“ anstataŭ „*aerodromo*“; kial „*leftena helico*“ por „*maldekstrena helico*“? La vorto „*aerobatikio*“ por „*aerakrobatado*“ impresas al mi iom strange. Mi kontraŭas la uzadon de la vorto „*piloto*“ kiu havas esence alian signifon. Kial ne „*aviadisto*“ aŭ „*aviadilestro*“, aŭ kiu ajn esprimo kiu estas trafa?

Cetere mi konstatis ke estas sufiĉe grandaj diferencoj en la terminoj pri lumigado inter ĉi tiu listo kaj la vortaro pri lumigoscienco aperinta en Nederlando en 1939 kaj en 1941. Necesas kompari ambaŭ kaj fari elekton, por ke en estontaj reeldonoj ni havu jam normigitajn terminojn.

Resumo en Esperanto akompanas artikolon en la nederlanda faka gazeto „*Verfkroniek*“ (Aprilo 1950) „Pri la praktika kontrolado de la sekiĝo“ (de olefarbo, lako, kaj verniso).

La aŭtoroj estas R. Arzens kaj W. J. Nijveld. — Ili distingas jenajn stadiojn:

(1) *tuŝrigida* (kiu termino estas diskutebla): kiam strekoj de peniko ne plu kunfluas.

(2) *polvoseka*: kiam blovebla polvo ne plu algluas, do povas esti forviŝata.

(3) *neglua*: kiam la tavolo ne plu gluas.

(4) *ŝingroezista*: kiam per forta premo kaj turno per la dikfingro la tavolo ne estas daŭre domaĝata.

(5) *ungodura*: kiam per la ungo oni ne plu povas gratimpresi la surfacon.

La fakuloj estas invitataj doni sian opinion pri la proponitaj stadioj kaj la uzita metodo.

Mi rimarku ke ĉi tiuj aŭtoroj uzas la radikon „*vernis*“. La sola esperanta vortaro en kiu mi trovis similan vorton, nome tiu de *Fulcher kaj Long*, donas „*verniz*“. La saman formon mi ĵus trovis en la lasta numero de *Scienco kaj Tekniko* (n-ro 6, majo 1950, pp. 7, 8, 10) de nia Brita Sekcio, BESA. Mi firme opinias ke la formo kun „*s*“ estas preferinda, pro pli facila prononco kaj pro akordiĝo kun la fontlingvoj: france: *verniss*, *vernir* (kun konjugaciaĵoj kun *-iss-*), *vernisser*, *vernissage*, *vernisseur*, *vernissure*; — germane: *firnis*, *firnissen*; — nederlande: *verniss*, *vernissen*; — svede: *fernissa*. En ĉiuj supraj kazoj ni renkontas la *so-sonon*.¹⁾ Krome ni havas: angle: *varnish* (kun *ŝ*); — itale: *vernice*, *verniciare* (kun *ĉ*); — ĉeĥe: *fermez*, *fermezovatí* (la *z* havas inversan cirkumflekson, pron. *ĵ*).

Do en *n e n i u* el la menciitaj fontlingvoj la *zo-sono* troviĝas en la respondaj vortoj.

541.694 : 612.86 (042)

Scienco kaj Tekniko, N-ro 6a, enhavas raporton de prelego de d-ro Duncan pri „la perceptado de odoro“, farita en la ĝenerala kunveno de BESA, la 17an de januaro, 1950, en *University College*. Anglalingva raporto de ĉi tiu esperantlingva prelego aperis en la konata angla scienca gazeto „*Nature*“ (n-ro 4193, 11-3-1950, 165 394). Gratulon!

Ĉi tiu numero de S.k.T. ankaŭ enhavas membroliston de BESA kiu estas komplementa al la membrolisto de ISAE.

¹⁾ En pluraj eŭropaj lingvoj (ekz. germana, franca, itala, nederlanda), almenaŭ en fremdvortoj, unu sola *s* inter du vokaloj estas prononcata kiel *z*, almenaŭ se tiu *s* ne estas la unua litero de sekva elemento de kunmetita vorto (ekz. asimptoto, a- kaj anti-sepso, k.t.p.). Do: pozicio, verboj en *-izi*, ĉerizo, precizo, kazo, fazo, izo-, mezo-; kelkaj kazoj estas dubaj en iu(j) lingvo(j): parazito, inkluzive.

Ankaŭ en la angla lingvo ĉi tiu tendenco ekzistas, kvankam tie ĝi ankoraŭ estas malpli forta.

Tamen, *ss* estas ĉiam prononcata kiel „*s*“, neniam kiel „*z*“.